

Wanneer de
usverre voed-
en worden, zal
angen.
t Rusland van
neerschend sy-
e", en keeren
isme" is voor
Die verworping
t onheiligh
aanwakkeren.

oor elke con-
drt, begeert hij
krijgt hij het
„revanche" te

an dien geest,
en zeer bruik-
voor ons een
am te blijven.
n: „Nooit kan
lands woorden

weer aandach-
angelie luisfe-
n niet langer
angen om den
dreigt, te ver-

B. I. B.

EN
WUS

klacht. Och ja,
ng en iedereen
om verstandig,
e van alle kan-
het „Dagblad
r besproken in
menige school
erling. Vroeger
ij vreesde zijn
er, hij vreesde
n.

te gemakkelijk.
die hij op de
wel niet klaar,
moet naar een
ingen hebben.
n uit Zeeland,
lug komen: hij
„, maar hij telt
ten", maar hij
at van de ge-
telt mee. Hij
e zelfstandig te
ft geen studie-

klachten. De
chuld: ze kun-
epellen, ze heb-

a plan schijnen
obligatieleening
sen?

vraag zoo vol-
en beantwoord.
genomen de be-
ijk, om ook op
en gedeelte van
e lossen, dan is
leen schending
a de in rechten
om is het goed
llerwege schijnt
le kansen daar-
ernstige waar-
oren. Men late
oel van wrevel
eigerachtig zijn
het niet meer
begrijpelijk ver-
aar het is een
ons maatschap-
r zeker op het
n blijft gelden,
De gulden regel
noer: „heeft hij
el verandert hij
vertuiging, door
en schade wor-
n vereenigings-
wordt goed ge-
el van zulk een
de eer van onze
er op het spel.
den en vereeni-
te zien; zij heb-
leving van het

A. S.

ben geen stijl, ze schrijven slordig, ze werken in
haast, ze geven er niks om; ze blijven zitten.
Nee, vaak gaan ze nog over. Want ze moeten
mee blijven tellen.

De schrijver uit Zeeland meent, dat het eenige
middel is: afwijzen, afwijzen, terug! Ja, maar dan
nemen de ouders de kinderen van de school af.
Ze willen het op een andere school probeeren. 'Is
inderdaad de ervaring op menige school: Als men
de kinderen laat zitten, dan komen de ouders er
tusschen. Kinderen behooren volgens de ouders
niet te blijven zitten. En bij menige school staat
daar ook de vrees voor het getal op den achter-
grond.

Daarom wil de ronde Zeeuw eenvoudig: Af-
wijzen wat ongeschikt is. En laten zitten wat on-
geschikt blijkt. Nog eens een jaartje overdoen.

Ja, dat geeft natuurlijk moeite, leed, ellende in
de gezinnen, minderwaardigheidscomplexen, dat
kan allemaal waar zijn, maar daarom moet men
niet de hand lichten. Dat maakt de jongelui ook
slap en doet ze later mislukken. En daarom, wie
wil opkomen voor de rechten van het kind moet
zeggen: „Afwijzen". „Laten zitten". Het opkomend
geslacht heeft er recht op, afgewezen te worden
en te doubleeren.

Niemand zal ontkennen, dat er veel waars ligt
in wat boven beweerd wordt. Maar nu herhaal ik
mijn vraag: Aan wie de schuld? Heeft de school
wel eens de hand gelicht, omdat ze gedwongen
wordt door ook al weer noodzakelijke wettelijke
maatregelen, de ouders komen ook vaak met min-
der geldige argumenten. „De jongen heeft er wel
geen zin, maar wat moet je anders met zoo'n
knaap". „Laat hij eerst de school maar eens
afloopen", dan zijn we zooveel jaren verder".

Komen dergelijke leerlingen nu in handen van
mensen, die wat moeten doen om het getal, dan
beleven we ongelukken. Daarom moeten school
en gezin het goed eens zijn, dat wanneer een
knaap in zijn jeugd aan iets gezet wordt, dan moet
hij het goed doen. Dan moet hij worden aangepakt,
dan moet hij leeren, dat, waar hij ook werkt, hij
goed moet werken. Ik geloof, dat het een praatje
is, dat de jongelui van tegenwoordig de rechte be-
zieling bij het werk missen, omdat ze geen toe-
komst hebben. Zolang ze nog op school zijn, kun-
nen ze hun werk daar in elk geval goed doen. Dat
is voor later zeker goed. We kunnen de maat-
schappij wel de schuld geven, maar we doen
beter met maar vast te houden, dat de jongelui
op school flink moeten werken. Gebeurt dat niet,
dan ligt de schuld bij het gezin, of bij de school,
of bij beide.

Gr.

G. MEIMA.

UIT DE BUTENLANDSCHE KERKEN

Die Gereformeerde Kerk in Zuid-Afrika.

II.

Het wordt hoog tijd, dat ons volk in kennis ge-
steld wordt met de reuzentaak, die sommige van
zijn zonen in het buitenland hebben verricht, in
't bijzonder in Zuid-Afrika. Niet om de graven
van de profeten te bouwen, nadat wij ze gestee-
nigd hebben, maar om God te verheerlijken, die
hen met de edelste gaven verrijkte. Onder die
zonen van ons volk neemt Ds D. Postma Sen. een
eerste plaats in. Hij was dienaar des Woords
te Zwolle, toen hij de roeping van de synode om
naar Zuid-Afrika te gaan opvolgde. Hij was we-
duwnaar en met twee kinderen ondernam hij de
zeereis, die in 1858 lang niet gemakkelijk was. Op
deze volgde de wekenlange tocht met een osse-
wagen van de kust naar Rustenburg in Transvaal.
Overal waar hij langs trok werd hij vriendelijk
ontvangen. Aanstonds won hij het vertrouwen van
vele Boeren, zooals blijkt uit de roeping op hem
uitgebracht, nadat de reformatie in 1859 een feit
was geworden.

Het bedienen van een Transvaalsche gemeente
was in die dagen geen sinecure. Het vorderde
lange reizen te paard naar de buitenwijken, reizen
die gepaard gingen met veel ontberingen in een
schaarsch bewoonde landstreek. En dan elken
avond optreden voor de broeders en zusters, die
ver van een kerk woonden, en die hongerden
naar Gods Woord, om hun geestelijk voedsel te
brengen. Nu eens onder een boom, dan weer in een
tabakshuis (gelijkende op een leeg hooimijt, waar-
in de bladen hangen te drogen), of ook in een arm-
zalig schoolgebouwtje werd door Ds Postma Gods
Woord verkondigd. Alleen zij die zulke diensten
hebben meegemaakt, kunnen zich die voorstellen.
Slechts twee kaarsjes branden in het gebouw tij-
dens de preek, doch als een versje wordt opge-
geven, steekt ieder zijn eigen kaars, die hij zuinig
heeft bewaard, even aan. Een jonge man, die een
boek en een kaars heeft, doch geen zitplaats,
krijgt op zijn staanplaats een groepje van jongens
en meisjes om zich heen om in zijn boek en bij
zijn kaars den psalm, die gezongen wordt, na te
zien. En als het vers uit is, gaan de kaarsen weer
dood op een paar na. Bij de deur staat een diaken,

die in zijn hoed de gaven ontvangt voor kerk
en armen, als de wijkgemeente heengaat.

Ds Postma had op zijn reizen soms één of twee
scholen bij zich. Als de ossewagenvoerers stil hield na
een trek van twee à drie uren, en de ossen wer-
den losgemaakt van hun jukken, begon meneer
Postma zijn lessen. Eerst lager onderwijs aan zijn
eigen kinderen, want scholen waren er nog slechts
weinige in getal. Dan begon het gymasiaal onder-
wijs, voor een paar aanstaande theologische stu-
denten. En dan ging de leeraar over naar de klas
van de theologen, om hen college te geven in
Dogmatiek, Exegese enz. Alle lessen werden ge-
houden in de open lucht, naast den ossewagenvoer-
der, onder een boom. 's Nachts sliep de meester, leeraar
en professor onder den wagen en zijn leerlingen
onder een boom. Deze wijze van bediening heeft
ongeveer tien jaren geduurd, want in 1869 is Ds
Postma vertrokken naar Burgersdorp K. P., al-
waar de Theol. School werd geopend.

Men meene niet, dat de onvermoeide leeraar in-
lussen zonder strijd zijn levensdagen doorbracht.
Al spoedig, na de reformatie te Rustenburg, werd
het gerucht algemeen verspreid door zijn tegen-
standers, dat meneer Postma maar een zendeling
was, uitgezonden onder de Kaffers. Hij zou dus
door middel van een kerkelijke scheuring pro-
motie hebben gemaakt en bevorderd zijn tot predi-
kant. Een zendeling werd destijds niet geteld, om-
dat hij na een zwakke opleiding van drie jaren
werd geordend tot zijn werk. Door zijn dagelijk-
schen omgang met het volk (de zwarten), die in
vijandschap leefden met de Boeren, stond de zen-
deling, meest een uitlander, zoo goed als buiten
de gemeenschap. Door dezen laster werd Ds Post-
ma zeer bemoeilijkt in zijn werk. Later is zijn
lastbrief van de synode, gehouden te Leiden, 1857,
gepubliceerd, waarin duidelijk staat, dat hij tot de
Gereformeerde broeders in Zuid-Afrika werd ge-
zonden om hen van advies te dienen. Ook is later
een uittreksel gepubliceerd uit de notulen van de
Chr. Afsch. Gemeente te Zwolle, die door Ds
Postma bediend werd. Daarin staat eveneens aan-
geekend, dat de kerkeraad en gemeente aldaar
hem afstond aan de gereformeerde broeders en
zusters in Zuid-Afrika.

Ook werd de Geref. Kerk zeer vaak in den
politieken strijd betrokken, hoewel alle Boeren
geneigd zijn de zaken van kerk en staat uit elkun-
der te houden. In het eerst was de toestand zoo,
dat alleen leden van de Ned. Herv. Kerk benoe-
baar waren voor regeeringsambten. Later, toen
door middel van Ds Frans Lion Cachet, de Ned.
Geref. Kerk van de Kaaprovinsie zich ook orga-
niseerde in Oranje Vrijstaat en Transvaal, en zeer
talrijk werd, verviel deze bepaling. Anderzijds wer-
den staatsambtenaren zelden of nooit verkozen
tot onderlingen in de plaatselijke kerken. Presi-
dent S. J. P. Kruger o.a. heeft nooit een benoe-
ming gehad tot onderling. Hieruit blijkt hoe dwaas
het is hem tot kerkstichter te maken.

Nog een andere strijd had Ds Postma te voeren
tegen de elementen van de natuur.

In den winter bij droogte ging de doortocht
door de rivieren gemakkelijk, bij de spruit. Maar
in den zomer, bij regentijden, waren de rivieren
soms vol, en de stroom zoo krachtig, dat men
dagen achtereen moest wachten op het zakken
van het water. En dan nog behoorde er moed
toe om te paard, al zwemmende, den overkant te
bereiken. Op een enkele plaats had men een soort
van kabel gespannen, waaraan een mandje hing.
Daarin werd de predikant dan gezet, en iemand
aan de overzij trok hem dan naar den kant. Wie
zal de belevingen van dien predikant weergeven,
als hij daar in een mandje of kistje zweefde boven
de bruisende wateren van een bergstroom?

LOS.

PERSSCHOUW

Dr A. Kuyper over de onsterfelijkheid der ziel.

In „Geref. Kbl. Haarlem" schrijft Ds J. W. Siert-
sema:

Zooals bekend is, heeft het besluit van de synode,
in zake opvattingen, in onze kerken voorgedragen,
welke van de tot nog toe gangbare leeringen af-
wijken, lang niet allen instemming gevonden. Naar
veler meening is hier onnoodig veel onrust gewekt.

Er is trouwens ter verdediging van dit besluit ge-
sproken en geschreven van een ziekteproces, dat
nauw verband houdt met den geest van verwarring,
van alles te willen afbreken wat door het voor-
geslacht is opgebouwd, van een disputabel stellen
van de geloofswaarheden, die de Christelijke kerk
aller eeuwen heeft beleden, van een toestand onzei
kerken, ernstiger dan in de dagen van Assen.

Maar wanneer dan de onderwerpen worden ge-
noemd, is er toch wel plaats voor eenige verwon-
dering. Laat ik een enkel voorbeeld noemen. Ontkend
zou worden de onsterfelijkheid der ziel.

Maar dit is toch geen teken van oorspronke-
lijkheidsziekte, of van afbraak van wat de vaders
hebben opgebouwd of van een afwijken van gangbare
leeringen, want dit is reeds door Dr Kuyper aan
zijn leerlingen gedoceerd.

Laat ik uit de dictaten dogmatiek een enkele aan-
haling doen.

Deel II locus de homine bladzijde 122: Wij moeten
hierbij wel het verschil maken tusschen sterven en
vernietigd worden. Dat de ziel onsterfelijk
is, is volgens Gods Woord niet waa.

Sterven is in de H. S. altijd: het los maken van
een band, waardoor twee dingen vereenigd worden.
Het lichaam sterft als de band tusschen ziel en
lichaam weg gaat.

De ziel sterft, als de band tusschen God en de
ziel weg gaat. Daarom is in de hel iemand eeuwig
dood (natuurlijk niet vernietigd). Daarom heeft
ieder kind van God een levende ziel,
die gestorven is geweest.

Deel III locus de peccato, bladzijde 117: Bestaan
en leven verschillen dus.

Tegenover bestaan staat: vernietigd worden;
tegenover leven staat: sterven.

Sterven is dus ontbonden worden, niet vernietigd
worden.

Bladzijde 119: leven is werken naar Gods ordina-
tie.

Dood is werken tegen Gods ordinantie in.
Zuiver genomen zijn leven en dood werkingen,
maar is leven het werken naar Gods
wil of heilig, dood daarentegen het
werken tegen Gods wil of zonde....

Naar het gemeene spraakgebruik echter, ook in de
Schrift, wordt „leven" gezegd voor alle werking
ook al is het voorwerp dood....

Maar absoluut gesproken moet
men zeggen, dat alles wat heilig
is, leeft; wat onheilig is, dood is;
beide werken, maar de een in een plus, de ander in een
nieuwe reeks.

Zoo moet men b.v. volgens het
absoluut begrip zeggen, dat in de
hel alles dood is; volgens het spraakgebruik
dat de rampzaligen leven in de plaats der verdoemen-
nis, omdat zij daar nog werken en handelen.

Maar genoeg.

Voor zoo ver ik weet, hebben tot nu toe deze ge-
dachten niemand verontrust en wanneer men ze ook
tegenwoordig in sommige geschriften tegen komt, zal
in elk geval wel niemand, die Kuyper kent, er door in
de war worden gebracht.

Gezien dan ook de ernstige klachten, die werden
geuit, moet men wel broeders bedoelen, die het „voort-
bestaan" der ziel loochenen. Maar wie kunnen dat
zijn? Zonder nader bewijs is het wel heel moeilijk om
dat te gelooven. Merkwaardig is ook, dat er in onze
kerkelijke pers nooit iets van werd gehoord, terwijl toch
volgens deze waarschuwing onze kerken er door in be-
roering werden gebracht.

Voorloopig zal dit besluit wel een raadsel blijven en
zullen we geduldig de acta moeten afwachten, die naar
we hopen, meer licht geven.

Want dat de synode zonder eenige nadere aanwij-
zing op zulk een zware beschuldiging zou in gaan en
zulk een gewichtige opdracht geven, wil er bij mij nog
niet in.

Wij vreezen, dat de Acta, waarop Ds Siertsema wacht,
hem wel geenerlei „meer licht" geven zullen. De Acta
mogen natuurlijk alleen verhalen, wat er ter Synode
werkelijk gebeurd is. En zoover ik weet, kunnen daarom
de Acta niets wettelijks toevoegen aan wat ons allen
reeds bekend is met betrekking tot de verscheidenheid
van „opvattingen".

Nieuwe psalmberijming.

Ds D. Sikkel schrijft in „Amst. Kb.":

Op mijn tafel ligt een eenvoudig boekje.

Pretenteloos in zijn verschijning.

Het is een nieuwe uitgave van de psalmen voor
kerkelijk gebruik.

Als ondertitel heeft het: de psalmen van Israël op
de oorspronkelijke melodieën uit de zestiende eeuw,
opnieuw naar het Hebreeuwsch bewerkt en voorzien
van aantekeningen.

De naam van den auteur staat niet vermeld. Maar
het wordt uitgegeven door de administratie: Geaste-
lijke liederen uit den achttiensten eeuw van de Kerk der eeuwen.
En daardoor weet ieder Christen in Nederland, dat
we hier te doen hebben met het werk van Ds H. Has-
per, te Den Haag.

Dit werk is superieur.

En ik acht de verschijning van deze uitgave zoo
buitengewoon belangrijk, dat ik deze niet maar met
een enkel woord onder „boek aankondiging" wil be-
spreken.

Hierop moet de volle aandacht gevestigd ook van
alle Gereformeerden.

Want hier wordt een moedige poging gedaan om
het fictief bezit van de honderd vijftig psalmen voor
kerkelijk gebruik te maken tot effectief bezit.

En daarom moeten vooral de Gereformeerde kerken
zich over deze uitgave buitengewoon verblijden. Om-
dat het haar ernst is met haar beweren, dat zij de
psalmen als kerkelijke liederen boven alle andere,
overigens ook gewaardeerde, kerkliederen stellen.

Want deze uitgave is maar niet een poging, maar
is een geslaagde poging.

Men begrijpt wel, dat achter deze uitgave ontzag-
geijk veel arbeid ligt. Om deze uitgave te kunnen
bezorgen was noodig grondige kennis van het He-
breeuwsch, groote exegetische bekwaamheid, breede
historie-kennis en — dichterlijk talent.

Ik noem deze uitgave liever een verlichting (in
den meest gunstigen zin), dan een berijming.

Natuurlijk volgt hieruit, dat ik mij niet als een
bevoegd beoordeelaar beschouw.

Maar dit kan ik wel beoordeelen, dat deze uit-
gave der psalmen onvergelyklijk veel beter is dan de
thans onder ons gebruikte.

Ik kan dit niet voor alle psalmen aantoonen. Maar
uit een enkel voorbeeld moge blijken, hoeveel beter in
deze gedichten de gedachte van het Woord Gods tot
uitdrukking komt, dan in de psalmen, zooals wij ze
nu nog zingen.